

مشخصات کلی برنامه آموزشی دوره

کارشناسی پیوسته

رشته هوشبری

1- نام و تعریف رشته:

رشته کارشناسی پیوسته هوشبری (Bachelor of Science in Anesthesia) یکی از رشته های علوم پزشکی است که دانشجویان طی دوره آموزشی با اصول جدید و روشهای مختلف بیهوشی، تجهیزات، وسایل و داروهای مربوطه آشنا می شوند و مراقبت از بیمار تحت بیهوشی عمومی و بی حسی ناحیه ای در مراحل قبل، حین و بعد از بیهوشی در اعمال جراحی اعم از عمومی، تخصصی و فوق تخصصی را فرا می گیرند. آشنایی با روشها و اصول مراقبتی در کنترل درد حاد و اقدامات در فوریتهای پزشکی و وضعیت بحرانی از دیگر برنامه های آموزشی دانشجویان می باشد. دانش آموختگان این رشته در مراکز آموزشی و درمانی به منظور کمک به متخصص بیهوشی تحت نظارت مستقیم پزشک متخصص بیهوشی ایفای نقش می نمایند.

2- تاریخچه رشته:

منابع موجود نشان می دهد که رشته هوشبری در مقطع کاردانی در سال 1354 در شهرهای تبریز و تهران، تأسیس و نسبت به پذیرش دانشجو به صورت غیر متمرکز اقدام گردیده است. پس از انقلاب فرهنگی در سال 1361 پذیرش دانشجو از طریق کنکور سراسری و تحت عنوان کاردان هوشبری با طول دوره آموزشی 2 ساله انجام گرفته است. با توجه به پیشرفتهای دانش بیهوشی و توسعه تجهیزات و فن آوری و به منظور توانمندسازی دانش آموختگان رشته کاردانی هوشبری، ضرورت تربیت دانشجو در مقطع کارشناسی محسوس گردید و برنامه آموزشی دوره کارشناسی ناپیوسته هوشبری در سال 1385 تهیه و تدوین و در همان سال نیز به تصویب شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی رسیده است همچنین مقرر گردید با توجه به ضرورت اصلاح شیوه های آموزشی رشته هوشبری، برنامه آموزشی دوره کارشناسی پیوسته نیز تهیه و تدوین گردد.

3- ارزشهای و باورها (Values) :

با توجه به ارزشهای حاکم بر جامعه اخلاق و اعتقاد اجزاء لاینفک آموزش در رشته هوشبری می باشند. در همین راستا دانشجویان و دانش آموختگان برای حفظ حقوق بیماران صرف نظر از سن، جنس، رنگ، نژاد، فرهنگ و مذهب آنها، ارزش قائلند و با عنایت به کرامت انسانها، به سلامتی جسمی، روحی و اجتماعی بیمار اهمیت می دهند.

دانشجویان و دانش آموختگان با تاکید بر عدالت اجتماعی و برابری انسانها، با بیماران ارتباط مناسبی برقرار کرده و با در نظر گرفتن خواسته آنها و تلاش در جهت حفظ و ارتقاء سلامتی و رساندن کمترین آسیب جسمانی و عوارض دارویی برای آنان، بر اساس وظایف تعیین شده و در ارائه خدمات درمانی مطلوب، کمک می نمایند.

4-رسالت برنامه آموزشی در تربیت نیروی انسانی(Mission):

رسالت رشته عبارت است از تربیت دانش آموختگانی که بتوانند در بخش های بیهوشی و بخش مراقبت های پس از عمل (Post Anesthesia Care Unit (PACU تحت نظارت متخصص بیهوشی از بیماران مراقبت به عمل آورنده همچنین در خدمات کنترل درد و فوریت های پزشکی (از طریق برنامه های آموزشی و تجربیات عملی) انجام وظیفه نمایند.

با تربیت این نیروها مراقبت مطلوب و اثر بخش از بیماران در مراحل قبل، حین و بعد از بیهوشی در بیماران تحت بیهوشی عمومی و بیحسی ناحیه ای، کنترل و پیشگیری از انتقال عفونت های بیمارستانی، ایجاد شرایط مناسب روحی برای بیماران مراقبت مطلوب از بیماران بستری در واحد مراقبت های پس از بیهوشی PACU و سرویس کنترل درد حاد Acute Pain Management Service (APMS) و حضور موثر در تیم احیای قلبی، ریوی و مغزی CPR مقدر خواهد بود .

5-چشم انداز برنامه آموزشی در تربیت نیروی انسانی Vision :

با توجه به توسعه و گسترش دامنه ی علوم مربوط به بیهوشی، رشته کارشناسی هوشبری با تاکید بر یادگیری فعالانه، نوآوری، کسب اطلاعات و مهارت های بالینی جدید و مراقبت از بیماران به مطلوب ترین شکل ممکن به یکی از رشته های مطرح در جوامع علمی داخلی و خارجی منطقه خاورمیانه تبدیل خواهد شد که استانداردهای بالای مراقبتی را ارائه خواهد داد.

6-اهداف کلی رشته Aims :

هدف از برقراری و اجرای برنامه کارشناسی هوشبری تربیت دانش آموختگانی است که بتوانند:

- در راستای بهداشت، حفظ سلامتی و ارتقاء سطح مراقبت در حد مطلوب و رضایت مندی بیمار کوشا باشند.

- تحت نظارت مستقیم متخصصین بیهوشی در امر بیهوش ساختن، نگهداری و هوش آوری بیماران متخصص بیهوشی را یاری دهند.
- تحت نظارت متخصصین بیهوشی در مراقبت مطلوب از بیماران بستری در واحد مراقبتهای پس از بیهوشی PACU مشارکت نمایند .
- تحت نظارت متخصصین بیهوشی در مراقبت مطلوب از بیماران سرویس کنترل درد حاد APMS مشارکت نمایند.
- تحت نظارت متخصصین بیهوشی در فوریت‌های پزشکی ایفای نقش نمایند .
- نگهداری مناسب از دستگاهها، تجهیزات، وسایل و داروهای مرتبط با بخش بیهوشی PACU و سرویس درد را آموخته و در عمل به کارگیرند.
- نکات ایمنی اتاق عمل و بیهوشی را آموخته و در عمل بکار گیرند و بر حسب نیاز به دیگران آموزش بدهند.

7- نقش دانش آموختگان در برنامه آموزشی Role definition :

نقش دانش آموختگان این رشته شامل نقش های مراقبتی، ارتباطی و آموزشی می باشد.

8- وظایف حرفه ای دانش آموختگان Task Analysis

نقش مراقبتی:

الف- شناخت و وضعیت عمومی بیمار و اقدامات مراقبتی قبل از بیهوشی:

- آگاهی از پرونده، وضعیت و سوابق پزشکی بیمار و اطلاع به متخصص بیهوشی .
- گندزدایی، سترون سازی، تمیز نمودن و نگهداری وسایل مورد نیاز بخش بیهوشی .
- برقراری ارتباط مناسب و سعی در رفع نگرانی و تشویش، تامین آسایش و راحتی، حفظ حریم خصوصی و اسرار بیمار.
- همراهی، انتقال و مراقبت از بیمار از بدو ورود بیمار به اتاق عمل .

- آمایش دستگاهها، تجهیزات مربوط به بیهوشی و آماده کردن لوازم، وسایل و داروهای مورد نیاز و اطمینان یافتن از کارایی آنها و هماهنگی مربوطه با متخصص بیهوشی.
- همکاری با پزشک مربوطه در برقراری راه وریدی محیطی مطمئن و مناسب.
- همکاری با پزشک مربوطه در اتصال دستگاههای مختلف پایش به بیمار
- همکاری با پزشک مربوطه در کنترل و ثبت علائم حیاتی بیمار.
- همکاری با متخصص بیهوشی قرار دادن بیمار در وضعیت های مناسب Position بدون خطر و متناسب با نوع عمل جراحی.

- کمک و همراهی متخصص بیهوشی در القاء بیهوشی، انجام بیحسی ناحیه ای و انجام سایر اقدامات درمانی.

ب- مراقبت از بیمار در حین بیهوشی

- مشارکت در پایش مداوم علائم حیاتی و سیستم های بدن بیمار و گزارش موارد غیرطبیعی به متخصص بیهوشی.
- مشارکت در کنترل و ثبت میزان جذب و دفع مایعات تحت نظارت متخصص بیهوشی.
- مشارکت در کنترل و پیشگیری از انتقال و انتشار عفونت ها حین جراحی و بیهوشی
- مشارکت در محافظت بیمار از نظر بروز عوارض احتمالی بیهوشی
- مشارکت و کمک به متخصص بیهوشی در پیشگیری از آسیب های احتمالی به اعضاء بدن (خراش قرنیه، سوختگی با وسایل برقی، فشار وارده به اعصاب محیطی...)
- همکاری و کمک به متخصص بیهوشی در برقراری راه هوایی مناسب توسط وسایل و لوله های گوناگون موجود بر حسب نیاز.
- مشارکت در ارزیابی عملکرد دستگاهها و تجهیزات مربوطه زیر نظر متخصص بیهوشی.
- همکاری و کمک در ثبت برگه های مربوط به هوشبری زیر نظر متخصص بیهوشی.
- توجه و به کارگیری نکات ایمنی در بخش بیهوشی و اتاق عمل.

ج- مراقبت از بیماران پس از بیهوشی

- کمک به متخصص بیهوشی در هوش آوری بیماران .
- کمک در انتقال بیمار به PACU
- استقرار در PACU و ارائه خدمات مراقبتی به بیماران بستری در آن
- کنترل و ثبت علائم حیاتی و پایش سیستم های مختلف بدن بیمار تا هوشیاری کامل، ثبت و گزارش موارد غیر طبیعی.
- استفاده موثر از انواع وسایل اکسیژن درمانی، رطوبت سازها و ... طبق دستور متخصص بیهوشی
- مشارکت در انجام روشهای ایزولاسیون و کنترل عفونت
- ثبت و بایگانی گزارشات مربوط به بیماران و هزینه های درمانی
- مشارکت در تهیه، آماده سازی و نگهداری دستگاهها، تجهیزات، وسایل و سایر امکانات مورد نیاز PACU
- رعایت نکات ایمنی مربوط به PACU
- مشارکت در اقدامات مربوط به ترخیص بیمار از PACU تحت نظر متخصص بیهوشی

د) نقش مراقبتی در سرویس درد:

- مشارکت در پذیرش آماده سازی بیمار جهت اقدامات درمانی تحت نظر متخصص بیهوشی
- مشارکت در آماده سازی و نگهداری وسایل، تجهیزات و داروها در سرویس درد تحت نظر متخصص بیهوشی
- کمک در انجام روشهای کنترل درد به متخصص بیهوشی
- پایش عوارض احتمالی بیماران سرویس درد و اطلاع موارد به متخصص بیهوشی
- پایش علائم حیاتی و کفایت اکسیژناسیون و گزارش موارد .
- مشارکت و کمک در ترخیص بیمار از سرویس درد تحت نظارت متخصص بیهوشی

همچنین دانش آموختگان کارشناسی هوشبری به عنوان عضو تیم احیا CPR و تحت نظر مستقیم متخصص بیهوشی، در زمینه برقراری و اداره راه هوایی و سایر وظایف محوله ایفای نقش می نمایند.

نقش ارتباطی:

- ارتباط با بیمار، خانواده و سایر افراد بر حسب نیاز .
- برقراری ارتباط کاری با متخصص بیهوشی، اعضای تیم جراحی، کارکنان اتاق عمل، دانشجویان و ...
- ارتباط و هماهنگی با واحدهای مرتبط با اتاق عمل مانند آزمایشگاه، بانک خون، رادیولوژی، مهندسی پزشکی و ...
- ارتباط با واحد پرستاری و سیستم اداری بیمارستان .

9- استراتژی های اجرای برنامه آموزشی:

استراتژی اجرایی آموزشی، تلفیقی از استاد محوری Teacher Centered و شاگرد محوری Student Centered

برحسب نوع کلاس و تعداد دانشجویان، با ویژگی های زیر می باشد :

- ادغام Integration دروس تئوری و عملی و بهبود سطح مهارتهای دانشجویان در جهت پیشگیری و ارتقای سلامت، بر اساس ارزشهای مورد انتظار جامعه
- کار در عرصه عملی با بیماران واقعی

10- شرایط نحوه پذیرش دانشجو:

- پذیرش دانشجو از طریق آزمون سراسری و به صورت متمرکز خواهد بود.

11- رشته های مشابه در داخل کشور:

در حال حاضر تنها رشته مشابه، دوره آموزش کارشناسی ناپیوسته هوشبری می باشد که با هدف توانمند سازی دانش آموختگان کاردانی هوشبری در کشور ارائه می گردد.

12- رشته های مشابه در خارجی از کشور: رشته مشابه کارشناسی هوشبری با عناوینی مانند Nurse Anesthesia

: و Bachelor of Science in Anesthesia در بسیاری از دانشگاههای معتبر دنیا ارائه می گردد .

13- شرایط مورد نیاز برای راه اندازی رشته:

طبق ضوابط دفتر گسترش و ارزیابی دانشگاههای علوم پزشکی کشور می باشد.

14- شرایط دیگری مانند بورسیه: وجود ندارد

مشخصات دوره

نام دوره: کارشناسی پیوسته رشته هوشبری

طول دوره :

طول دوره و نظام آموزشی آن مطابق آئین نامه آموزشی دوره های کاردانی، کارشناسی ناپیوسته و کارشناسی پیوسته مصوب شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی می باشد.

نام درس و تعداد واحدهای درسی :

تعداد کل واحدهای درسی این دوره 130 واحد به شرح ذیل می باشد:

دروس عمومی: 24 واحد

دروس پایه، دروس اختصاصی و کارآموزی 92 واحد

کارآموزی در عرصه 16 واحد

جمع واحدها: 132 واحد

ب-جدول دروس پایه، اختصاصی و کارآموزی دوره کارشناسی پیوسته رشته هوشبری

ردیف	شماره درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت نظری	ساعت عملی	کارآموزی	جمع	پیش نیاز
1	3101	آناتومی (1)	2	26	17	-	43	-
2	3102	آناتومی (2)	2	26	17	-	43	3101
3	3103	فیزیولوژی (1)	2	34	-	-	34	-
4	3104	فیزیولوژی (2)	2	34	-	-	34	3103
5	3105	فیزیک هوشبری	2	34	-	-	34	-
6	3106	میکروب شناسی و استریلیزاسیون	2	26	17	-	43	-
7	3107	بیوشیمی	1	17	-	-	17	-
8	3108	ایمونولوژی	1	17	-	-	17	-
9	3109	روانشناسی	2	34	-	-	34	-
10	3110	واژه شناسی پزشکی	2	34	-	-	34	-
11	3111	کاربرد رایانه	3	34	34	-	68	-
12	3112	آمار زیستی و روش تحقیق	3	43	17	-	60	-
13	3113	نشانه شناسی و معاینات بالینی	2	26	17	-	43	3102 3104
14	3114	اصول پایه داروشناسی	3	51	-	-	51	3103
15	3115	اصول کمکهای اولیه	2	26	17	-	43	3102 3104
16	3116	اصول پرستاری و کار در اتاق عمل	2	26	17	-	43	-
17	3117	فیزیوپاتولوژی	4	68	-	-	68	3102 3104 3113 3114
18	3118	خونشناسی و انتقال خون	2	34	-	-	34	3104
19	3119	فوریت‌های پزشکی	2	26	17	-	43	3115 3117
20	3120	زبان تخصصی	3	51	-	-	51	302521 3110
21	3121	مدیریت در بیهوشی	1	17	-	-	17	-
22	3122	اصول بیهوشی	3	51	-	-	51	-3101 3103 3116-3105

ردیف	شماره درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت نظری	ساعت عملی	کارآموزی	جمع	پیش نیاز
23	3123	روش بیهوشی (1)	4	68	-	-	68	3122 و همزمان

با3134								
3123 و همزمان با3135	68	-	-	68	4	روش بیهوشی (2)	3124	24
3124 و همزمان با 3136	68	-	-	68	4	روش بیهوشی (3)	3125	25
3125	34	-	-	34	2	مراقبت‌های پس از بیهوشی	3126	26
3117	51	-		51	3	اصول مراقبت‌های ویژه	3127	27
3122	34	--		34	2	اصول و روش‌های اداره درد	3128	28
3117	51	--		51	3	آشنایی با بیماری‌های داخلی و جراحی	3129	29
3114	51	--		51	3	داروشناسی اختصاصی	3130	30
-	17	--		17	1	اخلاق حرفه ای در هوشبری	3131	31
3106 3116	102	102		-	2	کارآموزی پرستاری	3132	32
3122	204	204		-	4	کارآموزی (1)	3133	33
3133 همزمان با3123	204	204		-	4	کارآموزی (2)	3134	34
3134 و همزمان با 3124	204	204		-	4	کارآموزی (3)	3135	35
3135 و همزمان با3125	204	204		-	4	کارآموزی (4)	3136	36
					92	جمع		37

توضیحات:

*نظر به لزوم آموزش بالینی در دروس تخصصی روش بیهوشی، دانشجو بایستی همراه این دروس کارآموزی های 2 و 3 و 4 را در بیمارستان‌های آموزشی زیر نظر اعضاء هیئت علمی بگذراند و در پایان هر یک از کارآموزی ها از مهارت‌های آموخته شده، آزمون بصورت عملی و شفاهی بعمل خواهد آمد.

ج- جدول کارآموزی در عرصه دوره کارشناسی پیوسته رشته هوشبری

ساعت		تعداد واحد	نام درس	شماره درس	ردیف
کارآموزی	جمع				
408	408	8	کارآموزی در عرصه (1)	3137	1
408	408	8	کارآموزی در عرصه	3138	
		16	جمع واحد		

توضیحات:

چرخش های کارآموزی در عرصه (1) به شرح زیر می باشد:

- کارآموزی در عرصه بیهوشی 204 ساعت

- کارآموزی در عرصه PACU 102 ساعت

- کارآموزی در عرصه ICU 102 ساعت

چرخش های کارآموزی در عرصه (2) به شرح زیر می باشد:

- کارآموزی در عرصه بیهوشی 204 ساعت

- کارآموزی در عرصه اورژانس 102 ساعت

- کارآموزی در عرصه سرویس درد 102 ساعت